

Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta (KPFI) finansēto projektu konkursā
„Energoefektivitātes paaugstināšana augstākās izglītības iestāžu ēkās”

Kā energoauditu pārvērst kvalitatīvā projektā jeb ēku energoefektivitātes neizmantotās iespējas

Rīga 22.01.2010

Valdis Zaķis

Energoauditors

Energoefektivitātes stratēģijas

Enerģijas efektivitātes paaugstināšanas un enerģijas taupīšanas stratēģijām būtu jābūt balstītām uz valsts un/vai Eiropas Savienības stratēģiju

Valdis Dombrovskis 07.04.2009

Laika posmā līdz 2020. gadam LATVIJĀ jāsamazina vidējais īpatnējais siltumenerģijas patēriņš ēkās (no 220-250 kWh/m²/gadā uz 150 kWh/m²/gadā), tajā skaitā apkurei no 170-200 kWh/m²/gadā uz 100 kWh/m²/gadā

Klimata pārmaiņu finanšu instruments (KPFI)

- **Valsts budžeta programma**
- **Ieņēmumi no valstij piederošo siltumnīcefekta
gāzu vienību (noteiktā daudzuma vienību)
pārdošanas**

no nolikuma...

Atbalstāmas projekta aktivitātes:

- **energoaudita**, tehniskās izpētes slēdziena, būvprojekta un tehniskās dokumentācijas sagatavošana;

Energoaudits - ēkas kā sistēmas apsekojums

Mērķis - noteikt esošās siltuma enerģijas plūsmas

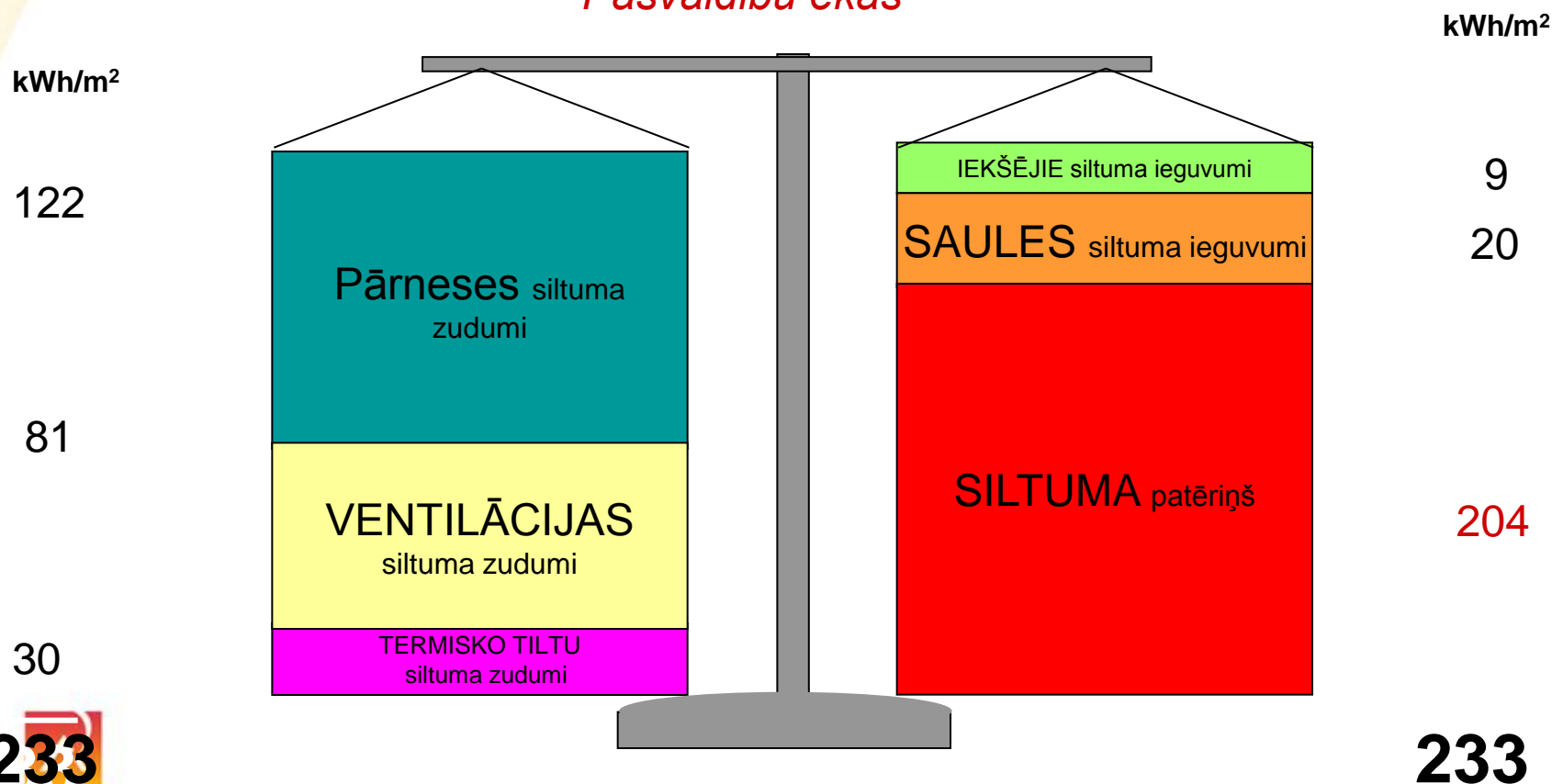
- **zudumus** (caur sienām, jumtu, pamatiem, logiem, ventilācijas sistēmu)
- **ieguvumus** (caur logiem, no ventilācijas sistēmas, no elektroierīcēm, no cilvēkiem telpās)

.
.

Enerģijas bilance: Apkures siltums

Pašvaldību ēkās

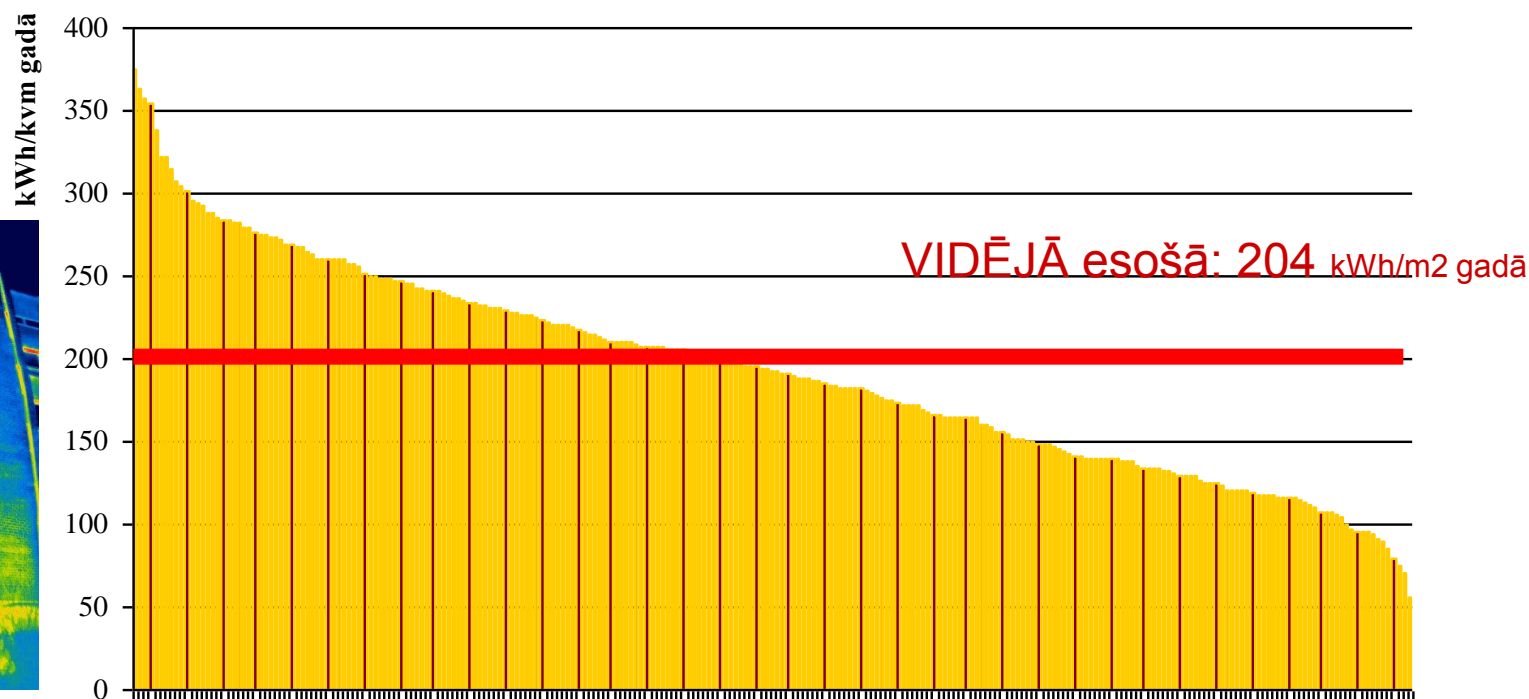

Pašvaldību ēku energoefektivitāte

Esošā

Energoaudits - ēkas kā sistēmas analīze

Mērķis –

izvēlēties apkures siltuma enerģijas samazinājuma robežvērtību, vadoties no nākotnes vīzijas:

- augsts patēriņš (180-120 kWh/kvm gadā)
- vidējs patēriņš (70-100 kWh/kvm gadā LBN (2001.g.);
- zems patēriņš (30-60 kWh/kvm gadā);
- IZCILI zems patēriņš (10 - 25 kWh/kvm gadā);

.
.

Energoefektivitāte vecajā apbūvē

Siltinājuma plānošana ārsienās

Iespējas :

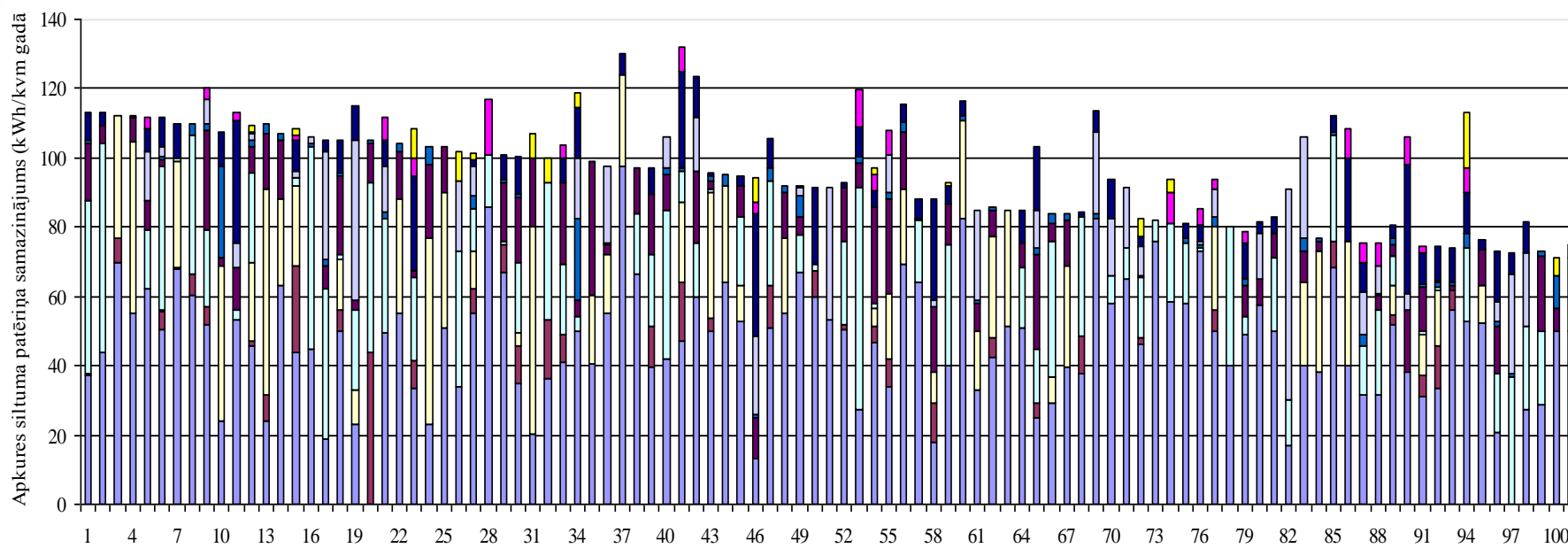
- mērķtiecīgs un būtisks apkures siltuma patēriņa samazinājums
- mērķtiecīgs un būtisks apkures izmaksu samazinājums
- apkures siltuma racionālāka izmantošana
- uzlabots iekštelpu komforts
- daļēji novērsta mitruma rašanās uz iekštelpu virsmām
- daļēji novērsta iekštelpu pārkurināšana

Trūkumi:

- Kondensāta risks
- Bakteriālas augšanas risks
- Papildus izmaksas apkures sistēmas jaudas palielināšanai
- Papildus apkures izmaksas

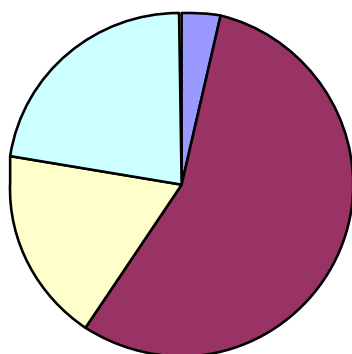
Pašvaldību ēku energoefektivitātes uzlabojumu projekti

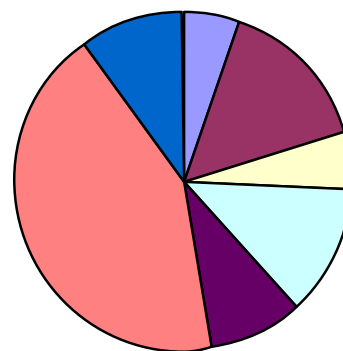
Energoauditoru piedāvājumi

Ārsienu siltinājuma biezumi KPFI projektos

- 0-99 mm
- 100-119 mm
- 120-149 mm
- 150 mm un vairāk

Bēniņu siltinājuma biezumi KPFI projektos

- 0-99 mm
- 100-119 mm
- 120-149 mm
- 150 -179 mm
- 180-199 mm
- 200 -249 mm
- 250 un vairāk

Pašvaldības esošās apbūves renovācija

Pēc energoauditos ieteikto pasākumu ieviešanas

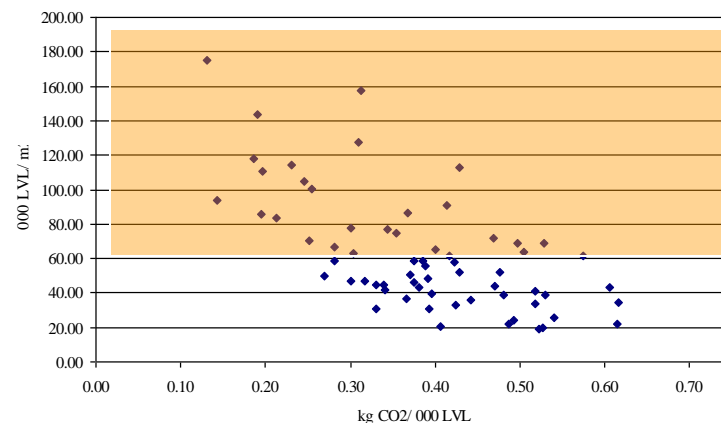

Paradokss

Neskatoties uz to, ka ieguldījumi energoefektivitātē piedaloties KPFI un citās atbalsta programmās atmaksājas 2-5 gados, ēku īpašnieki vēl ar vien dara maz un bieži ilgtspējīgas energoefektivitātes stratēģijas balsta “trekno gadu” pieredzē: jātērē vairāk enerģijas un jāprasa lielāks atbalsts...??

tā ir mistērija....

Tā nav mistērija ,
ja ejot laikam līdzī ir jāveido gudri, konkurētspējīgi,
apsaimniekošanā efektīvi renovācijas projekti, kuru
stūrakmens ir ēkas īpašnieka nākotnes vīzija un tās
ENERGOAUDITS !!!

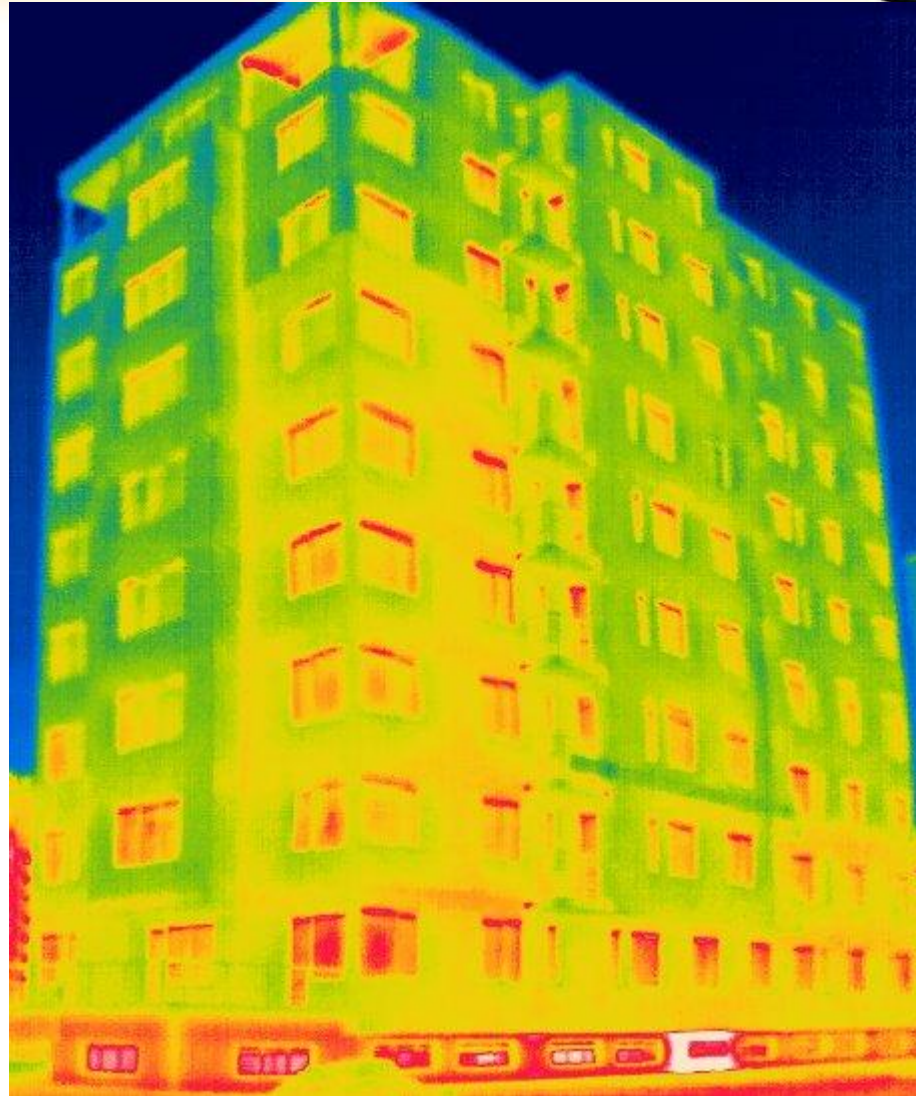
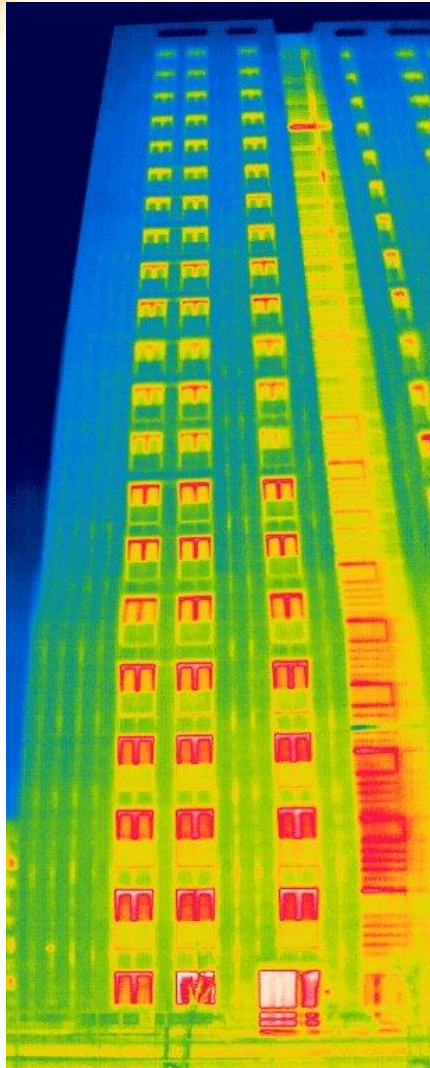
no nolikuma...

Atbalstāmas projekta aktivitātes:

- ēkas norobežojošo konstrukciju pārbaude būvniecības stadijā, **spiediena tests**, kurš veikts atbilstoši spiediena testa mērīšanu regulējošajiem normatīvajiem aktiem, un **termofotografēšana** ;

Dzimtā sēta 7

REĀLI FAKTI PAR
ESOSĀM PROBLĒMĀM

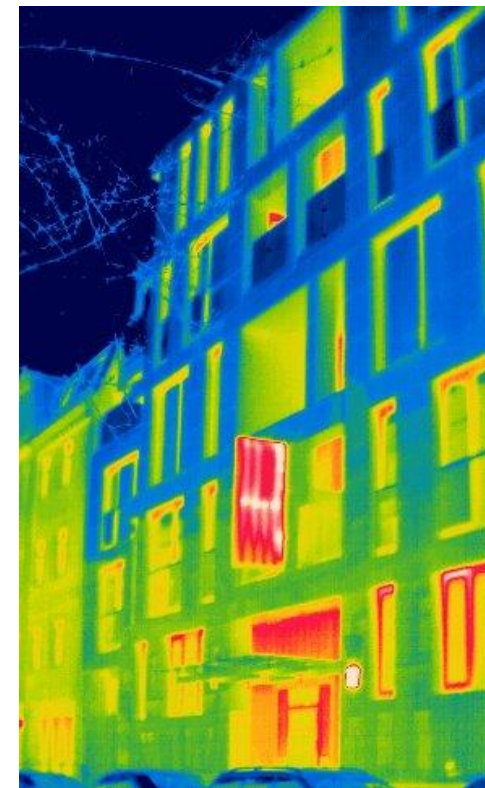
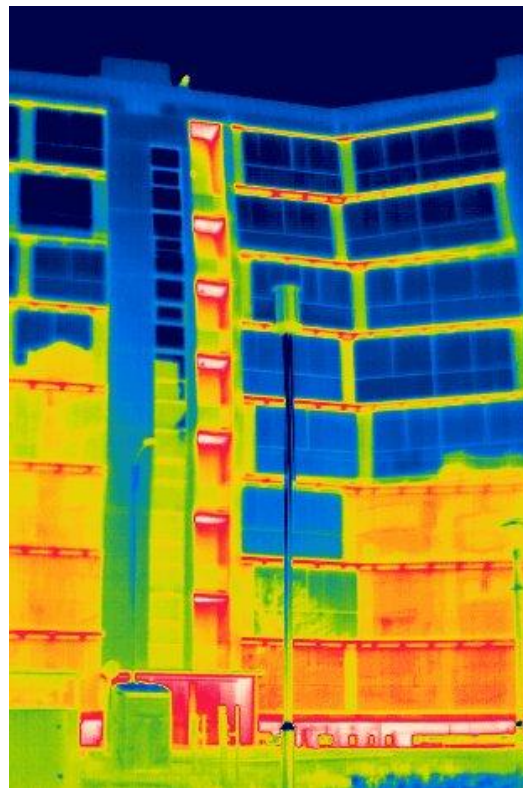
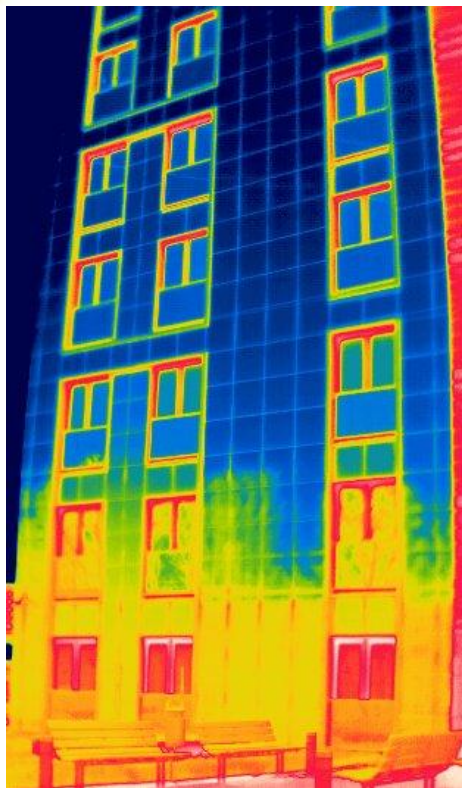
TERMO AUDITI

REĀLI FAKTI PAR
ESOSĀM PROBLĒMĀM

Kura ir Labākā māja ?

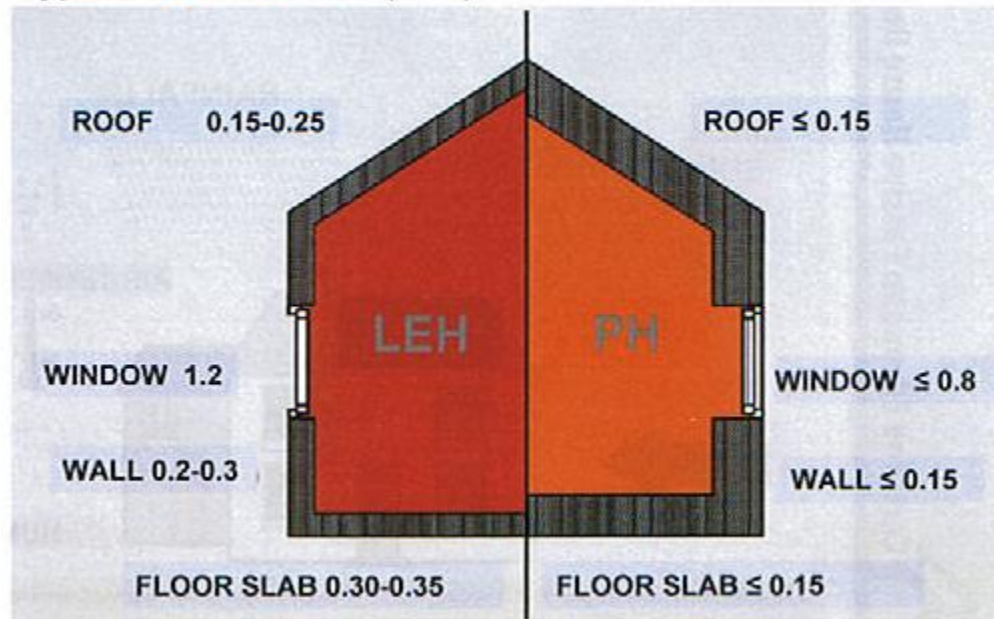
no nolikuma...

- pēc projekta īstenošanas katrā ēkā, kurā īstenotas projekta aktivitātes, siltumenerģijas patēriņš apkurei **nepārsniedz** 100 kWh/m² gadā
- iesniedzējs ievēro ilgtspējīgas projektēšanas un būvniecības prasības

Labi siltināta māja un Pasīvā māja

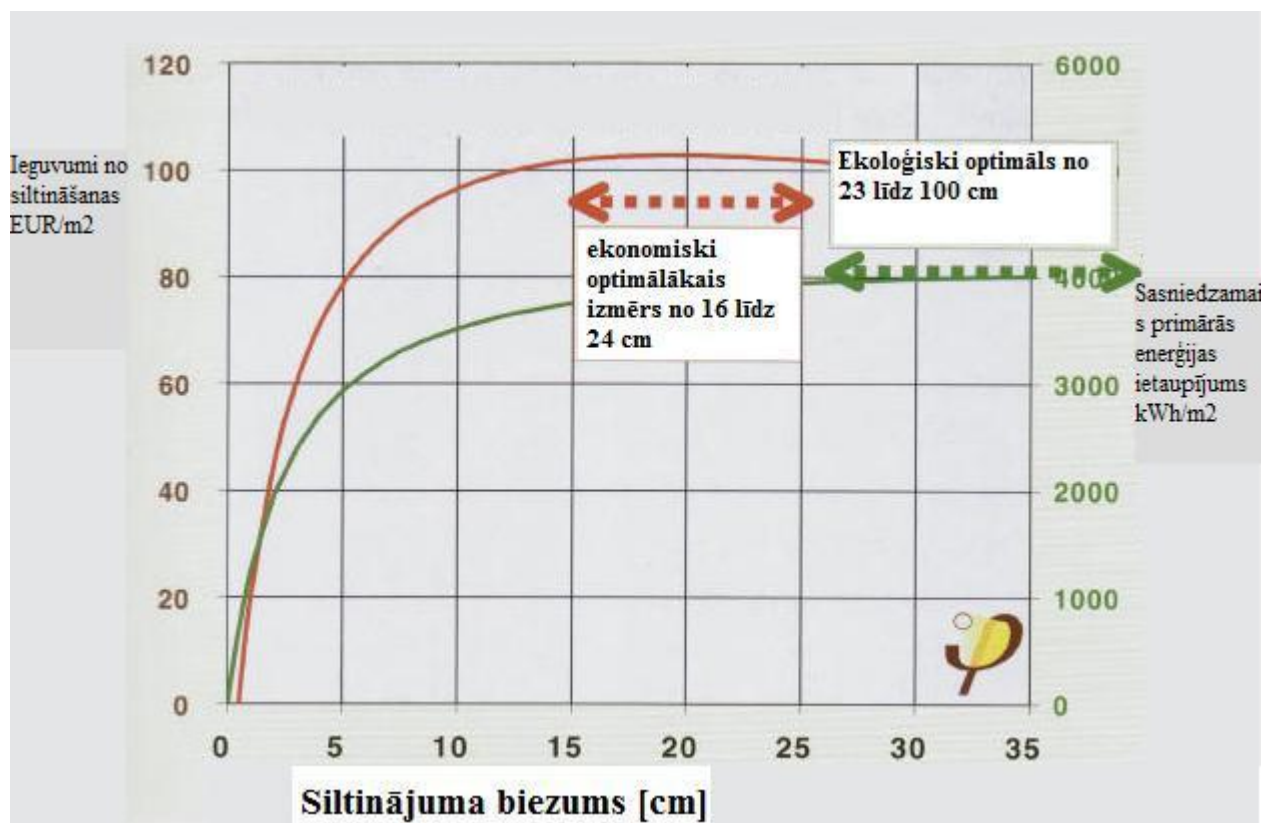
Typical u-values in $W/(m^2K)$

Optimāli ekoloģiskais un ekonomiskais siltinājuma biezums

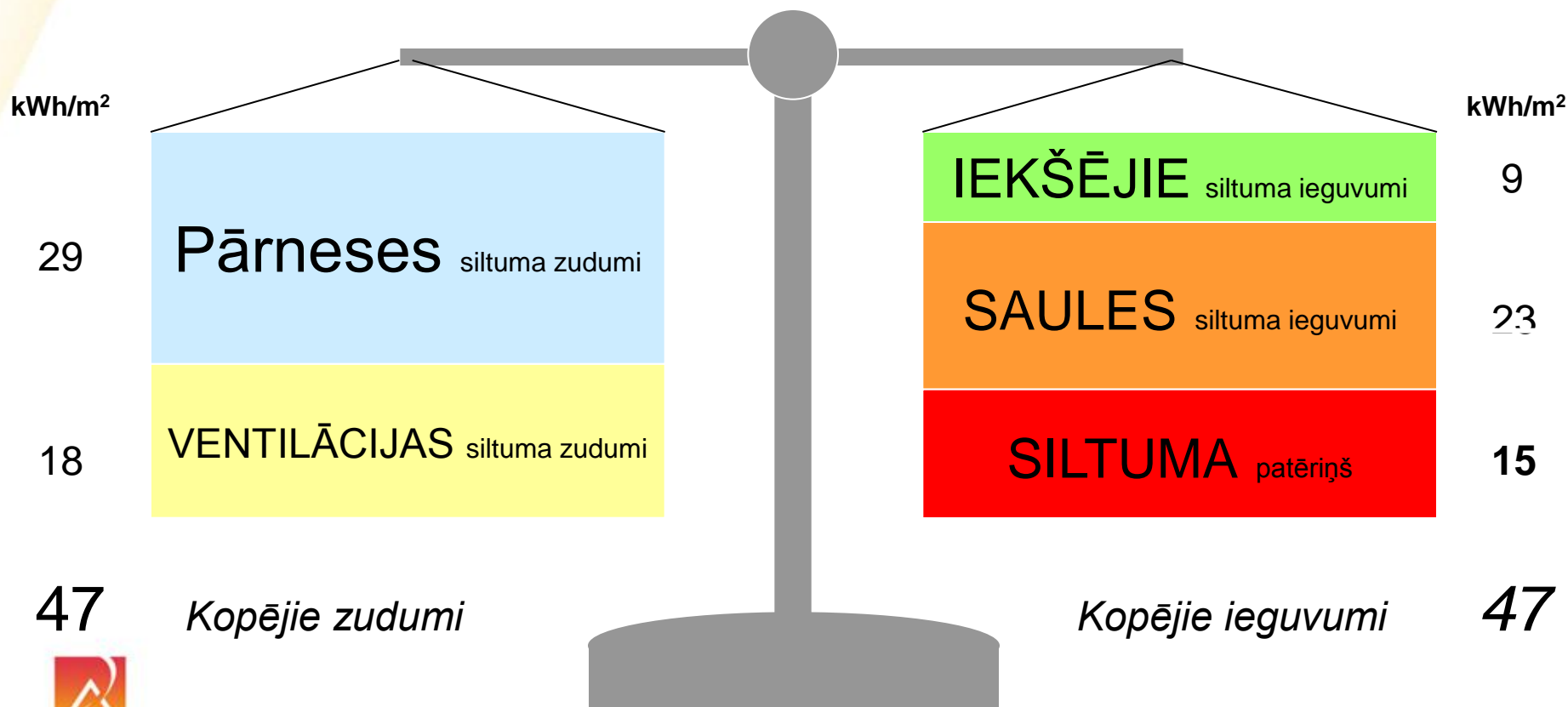

Enerģijas bilance: Apkures siltums

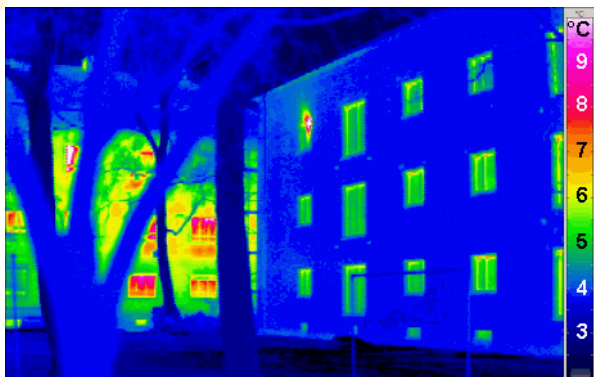
Passīvās ēkās

Kopējie zudumi

Kopējie ieguvumi

Alternatīvie būvnormatīvi jeb Passīvā māja

Labāka siltuma izolācija

- ārsienas 20-40 cm ($U < 0,15 \text{ W/m}^2 \text{ K}$)
- bēniņi/jumts 30-40cm ($U < 0,15 \text{ W/m}^2 \text{ K}$)
- logi - 3 stiklu pakete ($U = 0,8 \text{ W/m}^2 \text{ K}$)

NAV Termisko tiltu

ZEMA gaisa caurlaidība ($< 0.6 \text{ h}^{-1}$)

kWh/m² gadā

200

100

50

0

← Vidējā ēka Latvijā (175)

← Latvijas būvnormatīvs (70 - 100)

← Dānijas būvnormatīvs (55 - 60)

← Pasīvā māja (15)

ES Enerģētikas Komisārs Andris Piebalgs

REĀLI FAKTI PAR
ESOSĀM PROBLĒMĀM

“Kā noteikts Plānā, Eiropas Komisija piedāvās pasākumus, lai nodrošinātu to, ka ilgtermiņā mūsu ēku emisijas kļūtu tuvas nullei – jeb kļūtu par “passīvajām mājām” .”

no nolikuma...

- oglekļa dioksīda emisiju samazinājuma efektivitātes rādītājs (turpmāk – efektivitātes rādītājs), kas raksturo oglekļa dioksīda emisijas samazinājumu attiecībā **pret projektam pieprasīto** finanšu instrumenta finansējumu, nav mazāks par 0,35 kgCO₂/Ls gadā.

Energoefektivitātes novērtējuma piemērs

	Būvelementa siltuma caurlaidības koeficients	Apkures energo efektivitāte	Apkures energo efektivitātes uzlabojums	Investīcija s jeb Projekta attiecināmās izmaksas	Atlases kritērijs	10 gadu apkures izmaksas	Kumulatīvās pašu izmaksas 10 gados
	$W/kvm\ K$	kWh/kvm gadā	kWh/kvm gadā	000 LVL	$kg\ CO_2/000$ LVL	000 LVL	000 LVL

Esošais	1.00	30.3				107.0	107.0
60 mm siltinājums	0.40	12.1	-18.2	86.0	0.65	42.8	55.7
100 mm	0.30	8.7	-21.6	92.0	0.73	30.6	44.4
225 mm	0.15	4.5	-25.7	109.0	0.73	16.1	32.4

	passivajās būvēs Centrāleiropā <i>kWh/m²/gadā</i>	jaunbūvju normatīvs Latvijā <i>kWh/m²/gadā</i>	esošajās būvēs Latvijā <i>kWh/m²/gadā</i>
Siltuma patēriņš apkurei	< 15	70-80	180
faktors		5 X !	12 X !!!

Klimata pārmaiņu finanšu instruments (KPFI) ir lieliska iespēja -

- zema enerģijas standarta (tajā skaitā “passīvo ēku”) pielietošanā
- inovatīvo būvniecības un renovācijas tehnoloģiju ieviešanā
- energoefektivitātes potenciāla maksimāla izmantošanā,
- importētās enerģijas patēriņa samazināšanā krīzes apstākļos
- zemu nekustamā īpašuma apsaimniekošanas budžeta izmaksu nodrošināšanā

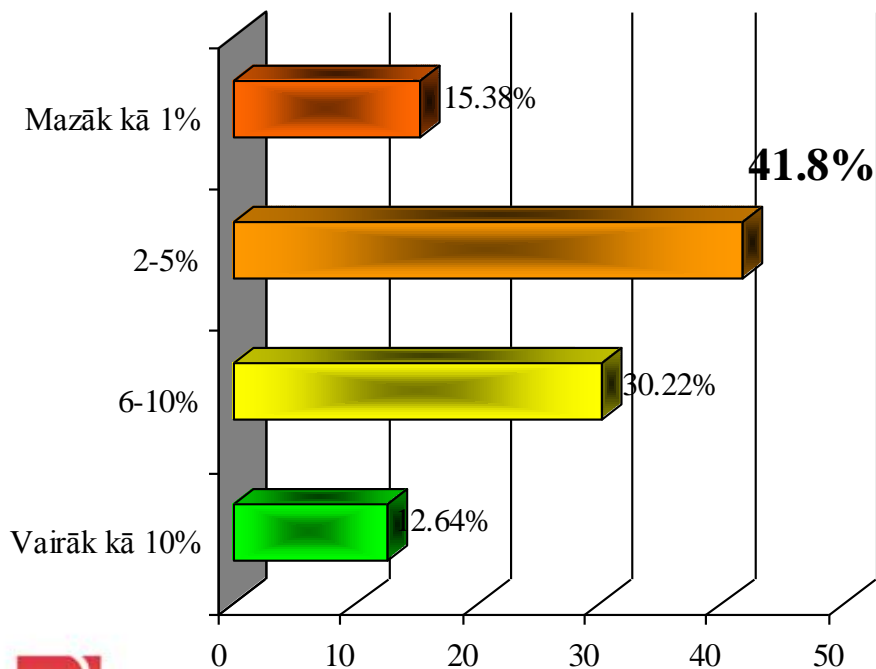

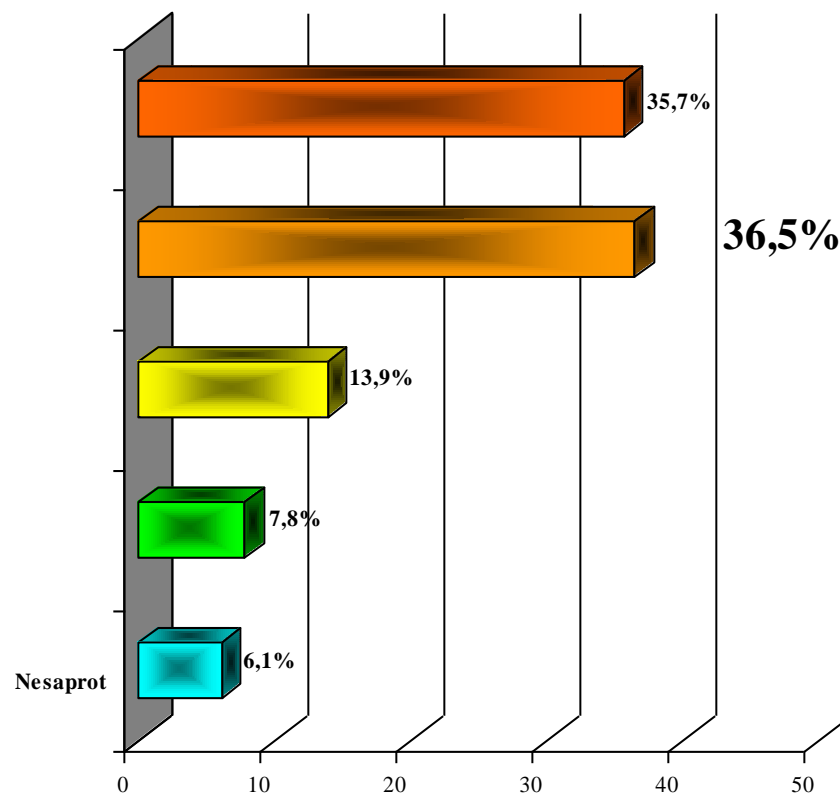

Cik % jaunbūvju Eiropā 2010. g. būs "pasīvās mājas" ?

Eiropas Savienībā

RAPLM/ Latvijā

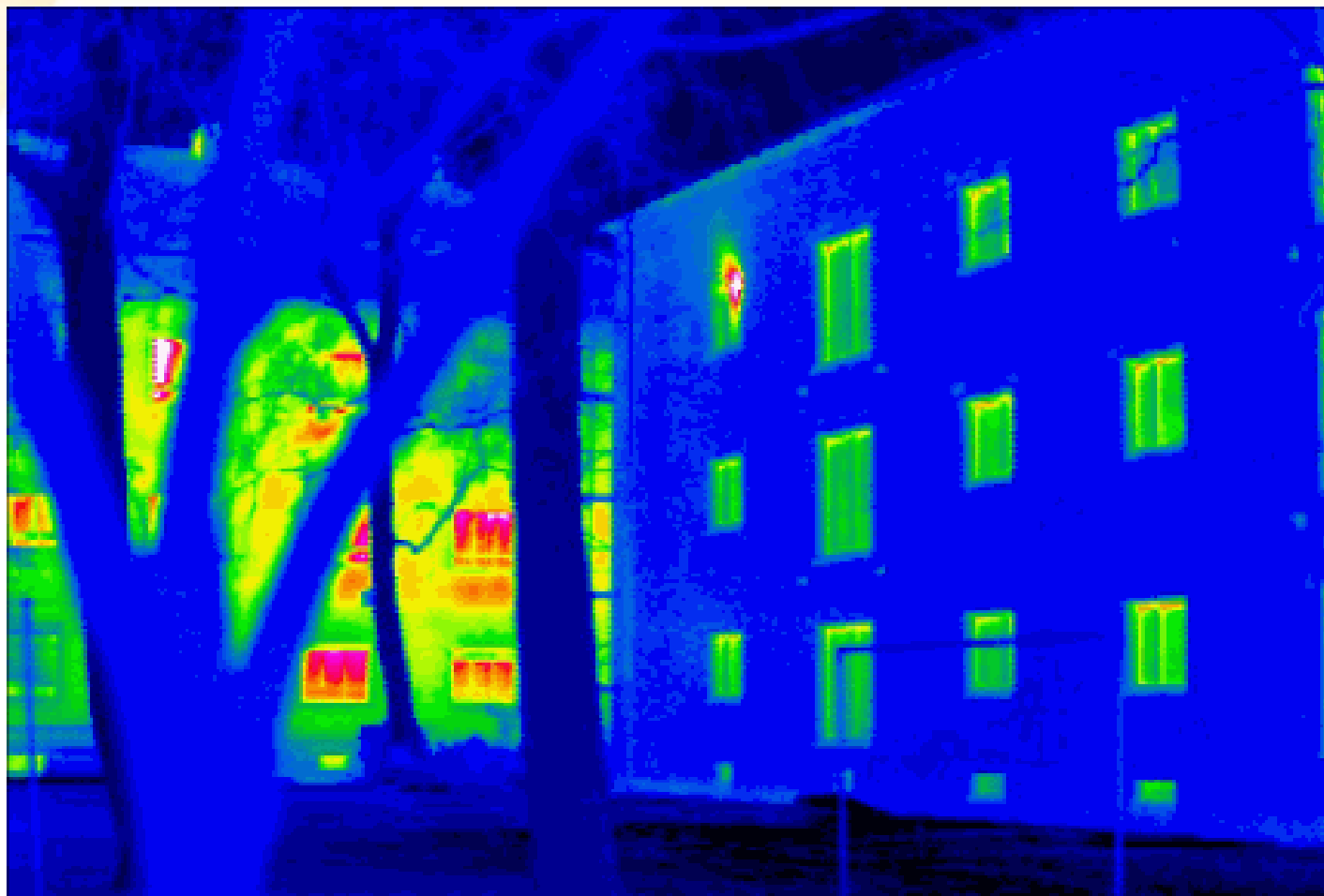

Passīvās ēkas – Skolas

REĀLI FAKTI PAR
ESOSĀM PROBLĒMĀM

Passīvās mājas termogramma

en.Wikipedia

TERMO AUDITI

REĀLI FAKTI PAR
ESOSĀM PROBLĒMĀM

Pateicos par uzmanību.